

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A MAGY. KIR. DOHÁNY-NAGYÁRUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

HATSEK ADOLF.

hová az előfizetési összegek,
— — valamint a kéziratok küldendők. — —

TARTALOM: Közös munka. A dohánynagyárujai jog. Vegyes hírek. Dohánynagyárusok Országos Szövetsége. (Hivatalos rész.)

Közös munka.

Szükségtelen elmondani, hogy az együttes, vállvetett munka erőssé, hatalmassá tesz, lehetővé teszi a célok elérését és régi igazság, hogy egyetértés általa legkisebb dolgok nagygyá lesznek, ennek híján elenyésznek; az egyetértő közös munka erőssé lesz, az erőse pedig a győzelem, övé hát a győzelem, a megélhetésért folytatott jogos küzdelemben.

Tudják ezt az elárúsítók és létökért kell küzdeniök, mikor fáradságos munkájokat alig fizetik meg — mégis azt látjuk, hogy a létért való eme küzdelemben a nagyok kis csoportja nem vesz részt, bár ők sincsenek éppen rózsás helyzetben. 56000 árus vágyakozva kapkod egy-egy esetleg elérhető fillérért, a „nagyok“ pediglen azt hiszik, hogy eleget tettek kötelességüknek, ha ügyeiket — megbeszélték. Általán kedvezőtlen helyzetről lehet szó ugy a nagy, — mint a kisárusnál. Az elárúsítási viszonyokban rejlik a baj, innen ered minden itt vagy amott tapasztalható visszásság. Haszon haszon marad, nyereség pediglen nyereség, akár jutalék, akár fizetés vagy járandóság a neve. Az elnevezés egyáltalán nem lényeges és egyedül arról lehet szó, van-e nyereség, avagy nincs? Rossz a helyzete a kisárusnak, kinek bérfizetés címén veszik el jövedelme egy részét és kedvezőtlen helyzete a nagyárusnak is, kinek jutaléka tetemesen csökken a „ládák“ miatt (a helyett, hogy eme veszteséget a dohányjövedék szenvedné.) Közös érdekei vannak nagy- és kisárusoknak és nagyárusnak nyújtott előnyök közvetve jó hatással vannak a kisárusra is.

Beláthatatlan perspektíva nyílik megakkor, ha csak elképzeljük az összes dohányelárúsítók együttes, vállvetett munkáját a közös nagyérdekek kivívására. Az összes erők emez

egyesülése a legszerencsésebb eredményeket szülné.

Rövid idő óta készen áll a dohánynagyárusok Szövetsége; biztosra vesszük, hogy komolyan veszi feladatait és munka kedvvel, lelkesedéssel fog dolgozni. A dohánynagyárusok egy jelentékeny része távol áll ugyan még a Szövetségtől, ez a rész úgy látszik, nem volt még képes felfogni a Szövetség óriási fontosságát, — annál inkább várjuk el a Szövetség vezértérfiaitól, hogy fáradságot és áldozatot nem kimélve, fogják mutatni, hogy igazságtalanság volt az, hogy őket eddig foglalkozási osztálynak nem tekintették. Kettőzött, úgy anyagi mint erkölcsi erővel meg kell mutatniok, hogy ők époly hasznos foglalkozási osztályt képezik az államnak, mint bármely más.

Miután indiskrétek lenni nem akarunk, elálunk felsorolásától amaz eseteknek mikor a dohánynagyárusok az ő foglalkozásuk fontosságáról hamis vélemény megalkotását segítették elő a ministereknel.

Abban a korban, midőn minden szabad ember védekezik a jogtalanság ellen, midőn úr és szolga a maga igazáért egyaránt küzd, abban a korban élő oly foglalkozási osztályról, mely a legnagyobb igazságtalanságokat szó nélkül szenvedte el, bizony nem lehet az ember nagy véleménynyel. Ugy történt hát minden, ahogy történie kellett és bár a legkisebb parasztküldöttség is a legnagyobb előzékenységgel fogadtatik, ezen foglalkozási osztály, mely az államért és államnak dolgozik, hasonló elbánásban nem részesül.

Igy volt ez azelőtt; egy kevésse ma is így van. Ha ez a dolgok állása és hasznos és adófizető polgárok nem értik magukat feljogosítva arra, hogy kívánságaikkal és panaszainkkal odaforduljanak, ahová azok valók, — akkor

sok minden válik érthetővé, a mi eddig világos nem volt.

Ezen okok birták rá számos dohányárust a Szövetség megalkotására. Ma már kétségtelen, hogy mindazok, akik a Szövetségbe beléptek, ezen a véleményen vannak és ily értelemben kívánnak működni.

Meg fogjuk látni, elég-e az akarat? Meg fogjuk látni azt, hogy hajlandók-e azok, akik még nem léptek be a Szövetség tagjai sorába, mások költségein megszabadulni a mai tartóhatatlan helyzetből? A dohánynagyárusok foglalkozásának tűzpróbája ez. Ha mindannyian jelentkeznek tagokul, és anyagi s időbeli fáradságot nem kimélve dolgoznak, együtt tartanak és együtt dolgoznak férfiasan, saját érdekeikért, — akkor bebizonyították, hogy oly foglalkozási osztálylyal van dolgunk, mely bármely mással felveszi a versenyt. Ha ez nem történik meg, ha az együvé tartozás és közöség eme dokumentumát nem tudják felmutatni — akkor nem marad más hátra, mint az, hogy az összes többi dohányelárusítóval együtt kíséreljék érdekeiket megvédeni.

Mi nem tartanók szerencsétlenségnek, ha csak dohányelárusítókról lenne szó és nem nagy és kisárusokról. A dohányelárusítóknak az egész országon végigterülő hálózata bizonyára tudna és akarna törvényes formák közt érdekeiért sikra szálni és keresztül is vinni akaratát. Hisz oly foglalkozási ágról van szó, mely közvetlenül hoz hasznot az államnak, míg a többi foglalkozási ág csak az adózás közvetett útján van hasznára az államnak.

Ez eszme számos hozzánk fordult fővárosi és vidéki kisárustól származik. Általános a nézet, hogy általa nagy és maradandó vívmányok érhetőek el. El nem szabad feledni azt, hogy, ha létrejöne az összes elárusító szövetsége, tagjai lennének annak a nagyárusok is, mert minden nagyárus kisárus is egyzersmind.

Megjegyzés nélkül reprodukáltuk eme véleményeket, melyen különben a miénknek megfelelnek. Természetesen, távol áll tőlünk a Szövetség létjogosultságát kétségbe vonni, sőt arra számítunk, hogy annak minden tagja teljes erejével rajta lesz, hogy a Szövetség sikeresen működjék. Mi, akik sok éven át dolgoztunk a Szövetség létrejöttén, első sorban kívánjuk azt, hogy erősödjék és virágozzék!

Ha azonban bármily okból oly viszonyok létesülnének, melyek a Szövetség tagjainak munkáját illuzoriussá tennék, előállana az összes dohányelárusító egyesülésének szükségessége, hogy az egyes és összesség jogai sikeressen megvédhetőek legyenek.

A dohánynagyárudai jog.

(I. közlemény.)

Irta: dr. Kadelburg Ignác.

Miután minden egyedáruság quasi magán gazdasága az államnak, miután itt az állam épügy kereskedő vagy iparos, mint bármely magán személy, az egyedáruságot ép oly gazdaságosan rendezi be, ép oly üzleti szellemet lehet beléje, mint bármely iparos vagy kereskedő a maga vállalatába.

A dohányegyedáruság nálunk az állam magán-gazdálkodásának egyik jelentékeny faktora; és oly faktora, mely a cikk és a vele járó műveletek természeténél fogva gazdaságos berendezésre eminenter alkalmas.

Túl mennék a cikk keretén, ha ezen jelenségek mindegyikének vizsgálódássá bocsátkoznék, csak arról akarok szólni röviden, hogy mért alkalmas a dohánynagyárus különösen az állam e praktikus céljai elérésére. És pedig:

1. «Az állam nagy, igen nagy személyszaporitástól van megkímélve; a miket az államnak, egy oly óriás organismus nehézségénél fogva, nagy apparátusra van szüksége, azt az egyet a maga kis üzleti körében, mindent maga megfigyelve, egyszerűen érheti el; és mert az állam még egyszerűbbnek képzeli ezt a valóságnál is: hát szinte meg se fizeti a nagyárust. Fő és alhivatalnokok, díjnokok, segédszemélyzet, mindennemű szolgák, ellenőrző, vizsgáló közegek óriási jól megfizetett tömege helyett, rosszul fizet néhány embert.

2. A fix jövedelemmel bíró, bármily lelkiismeretes legyen is, arra az önfeláldozó, határt nem ismerő munkára nem képes, mire az egyes ember, kinek jövedelme, (még e foglalkozásnál is bizonyos mértékben,) saját tevékenységéből függ.

3. Az állam mentesül minden felelőstől, minden veszélytől, minden felelősség, minden veszély a nagyárust illeti.

Lehetne az állam nagy előnyei elsorolását folytatni de az elmaradtak is világossá teszik azt, hogy az államnak a dohányegyedáruságon alapuló jövedelméhez a nagyárudai intézmény tetemesen hozzájárul.

És az állam ezzel szemben mit ad? Tekintsünk el a dolog anyagi oldalától; közismert, számtalanszor tárgyalt dolog a dohánynagyárus munkásságának rossz megfizetései, erről nem szólok.

De a dohánynagyárudai engedélyről, mint olyanról, távol minden anyagi vonatkozástól, tisztán jogi és etikai alapon pár szót!

Ez az engedély abban különbözik minden más licentiától, hogy azt, aki birtokában van, örök bizonytalanságban hagyja; az, hogy ok nélkül dolgoz, munkás embereknek, hasznos állampolgároknak foglalkozásukat el lehessen venni, jogilag absurd, etikailag ostorozandó. A ki valamely jogot megkap, bizonyára azért nyeri mert érdemesnek találta rá; már mostan lehetséges az, hogy valaki érdemességét elveszítse azért, mert más valaki is annak találtatott? nem, ez absurdum.

Érzik is ez intézkedés abszurditását és lehetőleg nem alkalmazzák. De a gyakorlat ily fontos kérdésben van elegendő; e kérdésben szabályzásra szorúl; az aki az állam jövedelmének emelésén dolgozik nagyon hasznos munkása az államnak és azt nem lehet elmozdítani ok nélkül. Ha ezt az elvet akarnák alkalmazni, akkor következetesen keresztül véve, a hivatalnokot pl. ok nélkül el lehetne csapni. A középkort pedig nem akarják csak visszavarázsolni és azért az újort a dohánygyárudai engedélyre is kell terjeszteni! A ki a hivatalnok fegyelmi vétségének megfelelőt elkövet, ezt mozdítsák ám el! a mely esetben a hivatalnok vesztí keresetét, vegyék el a dohányárustól is, de ok és cél nélkül való üldözésnek még a lehetőségét is küszöböljék ki!

Ismételjük, igaz, hogy nem igen élnek vissza e joggal, kik azt kezelik, de veszélyes az ily intézkedés akkor is, ha nem élnek vele. Damokles kardként lebeg folyton az ember feje felett és bizony okkal ok nélkül, sok—sok gondot ad.

Miután rendezett állami viszonyok közt minden az államtól eredő jogosultság kell, hogy jogi és ethikai tekintetben kifogás alá ne essék, szükséges ezen viszárságnak megszüntetése és az általa teremtett jogbizonytalanságnak jogbiztonság által való felváltása.

Vegyes hírek.

Az új «Sultán» szivarkák. Mai számunkban közöljük az új «Sultán» szivarkákra vonatkozó rendeletet. Meg kell mondani, hogy dicséretes a dohányjövődék ama törekvése, melylyel a közönség kedvében óhajt jární; bizonyítják ezt ama csinos dobozok, melyekben e szivarkák ötével foglaltatnak.

Magáról a szivarkáról nem óhajtunk szólni, miután csak a külzet, a hüvely finomsága és a doboz az, ami új, a szivarka a régi maradt. Mindazonáltal oly jelentékenyek e változtatások, hogy igen kedvezők a kilátásai az új szivarkáknak.

Dicséretesen halad a m. kir. dohányjövődék a korról, az igényeknek igyekszik megfelelni. A sok-sok bacillus megtanított rá, hogy «Higién» legyen első és legfontosabb jelszavunk; eme követelménynek dicséretesen és sikerrel felel meg a jövődék az ötösével való pakkolással.

Nálunk és Ausztriában lábra kapott a közönség azon helytelen eljárása, hogy egy csomó szivart, szivarkát összefogdos, aztán visszateszi a dobozba; ez az épen nem étvágygerjesztő cselekedet sehol a világon nem oly gyakori és elfogadott, mint Magyarországon és Ausztriában. Rendeletekkel ez ki nem küszöbölhető, mert a dohányárus nem meri vevőjét rendreutaitani, a vevőtől meg nem lehet követelni, hogy a rendretanítást elfogadja.

Ez anomalia ellen orvosszer ez ötösével való pakkolás és ha ez a közönség tetszését megnyeri, valószínűleg más fajták követik. Az elárusítók ez által

egyszerre 5 dbot adnak el, 2—3 helyett, a fogdosás által előállt dohányveszteségtől és a bepakkolástól megkíméltetnek.

Kívánatos lenne, ha a t. cz. elárusítók rövidesen jelentést tennének arról, hogy fogadja a közönség az új «Sultán».

Az általános forgalomban levő dohánygyártmányok árjegyzékében «E» Szivarkák csoportjának 3 tétele alatt felvett Sultán szivarkák eddigi 50-es csomagolása megszűnik s a helyett ezentul eme szivarkák, az eddigi egységáruk mellett, fekete czimnyomattal 5 darabot tartalmazó papir dobozokban fognak a forgalomba bocsátatni.

Áruk a következő:

1. az *árusok* részére:

egy 1000 drb. (vagyis 200 drb. ötös dobozkat tartalmazó) nagy doboz 26 K. — f.

egy 100 drbos (vagyis 20 drb. ötös dobozkat tartalmazó) köteg 3 K. 60 f.

2. a *fogyasztók* részére:

egy öt darab szivarkát tartalmazó doboz — K. 20 f.
egy drb. szivarka — K. 4 f.

Megjegyeztetik, hogy a «Sultán» szivarkák a fogyasztók kívánságára *darabonkint is eladandók.*

Ajánlat. 43948/904. A szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a felmondás folytán üresedésbe jött vasvári dohányáruda kezelésének betöltése céljából alulírott m. kir. pénzügyigazgatóságnál 1904. évi november hó 15-én délelőtt 10 órakor irasbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni.

Az irásbeli ajánlatok 1904. évi november hó 14-én déli 12 óráig a m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél közvetlenül, vagy posta útján nyujtandók be.

Az ajánlat tárgyát csakis a dohányforgalom útján járó tőzsdij fogja képezni. A jogositvány elnyerésére annak lesz kilátása, ki erre alkalmasnak találtatik és a ki a százalékokban kifejezendő legkisebb tőzsdiját követeli; mindazonáltal az államkincstár fenntartja magának azt a jogot, hogy a versenyzők között szabadon választhasson, miért is egyik ajánlat tevő sem támaszthat igényt azért, mert olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi dohánygyárús, ki egyszersmint a váltó és bélyeg úrlapok elárusítását is 1.5% tőzsdij mellett eszközölte, a nagyáruda kezelésért (2%₀), azaz kettő százalék tőzsdiját élvezett. — A dohánygyáruda 1903. évi nyers forgalma, a hozzá utalt 61 dohánykisárus után 88330 kor. fogyasztók részére kicsinybeni eladás utáni forgalma 3439 korona.

Az összes dohányanyag a nagykanizsai dohányárú-raktárból lesz beszerzendő, még pedig oly kijelentéssel, hogy az anyagkészlet szállítására szolgáló tártályokat a vállalkozó a megállapított eladási árak megtérítése mellett köteles átvenni.

Dohánynagyárusok Országos Szövetsége.

Hivatalos rész.

A m. kir. pénzügyminiszter úr ó exelenciájának átnyújtott emlékirat a következő:

Kegyelmes Urunk!

Magyarország dohánynagyárusainak a dohányjövődék érdekében kifejtett szükséges tevékenysége iránt Nagyméltóságod, mint hisszük érdeklődést és jó akaratot tanusít és így bátorkodunk az alábbi memorandumot a legalázatosabban Nagyméltóságod elé terjeszteni.

Kegyelmes Urunk! a dohánynagyárusok tevékenysége abból áll, hogy a kincstári dohányárú raktároktól átvett dohányárut kisárúsoknak kiszolgálja s eme tevékenysége súlyos, mert,

1. Emez elárusításhoz, tekintettel az egyes megrendelések kis mennyiségére, valamint arra, hogy nagyszámu kisárus van hozzá utalva bevásárlás céljából a személyzet teljesen megfeszített munkaerejére van szükség.

2. A nagyárusnak bárha az állami hitelt igénybe is veszi, üzlete arányaihoz képest igen nagy készpénzzel kell birnia melynek kamatait a kiadásokhoz kell számíttania.

3. Eme kiadások az utóbbi két évtizedben annyira növekedtek, hogy a nagyobb forgalom tekintetbe sem jöhet, mivel a forgalom által elért állítólagos nyereséget a kiadások teljesen felemészítik.

4. Körülbelül 20 év óta a jövedelmi adó, házbér, munkabér, világítás, valamint az önfentartáshoz szükséges összeg óriásilag megnövekedett.

S mindamelllett a nagyméltóságú pénzügyminiszteriumtól meghatározott eladási jutalék némelyeknél ugyanaz maradt, de a legtöbbször még kisebb lett, mint azon időben, mikor még a fenti terhek nem voltak ily nagyok.

Ezenkívül azonban még egy körülmény járult hozzá, hogy a dohányárusok existenciája annyira kérdésessé vált, hogy jelenleg körülbelül az összes dohányárusok jövedelme azon összeg, melyet a kisárudája hajt.

A ládáknak 1 kor. 40 fillér, 1 kor. valamint 60 fillérrért való átvétele a nagyárusnak oly óriási áldozata, melyet teljesíteni nem képes.

Abban az időben, a mikor a dohányjövődék Magyarországon behozatott a dohánynagyárus a ládákat bizonyos összeg letétele mellett kölcsön kapta. Ezen eljárás a nagyárusnak ugyan semmibe, de a kincstárnak nagy összegébe került. Ez a rendszer körülbelül 34 évig tartott, míg rendeletileg utasítottak a nagyárusok ládáknak saját költségükre való átvételére. Tekintve a ládák olcsó előállításí árát nem is használhatni azokat többször mint egyszer, s ha sikerül is némelyik nagyárusnak ládái jó részét eladni azt oly csekély áron kénytelen vesztegetni, hogy a vesztesség körülbelül 70—80%. De sőt van Magyarországnak igen sok vidéke a hol a láda semmi egyéb mint tüzelő anyag, tul adni rajtuk teljes lehetetlenség.

Kegyelmes Urunk! A ládák átvétele a nagyárusok részéről egyik feltétele a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak a dohányárudák kiadásakor s így azt a feleletet adhatnánk, hogy mindenki az elérendő haszon kiszámításánál ezen körülményt is számba vette. Azonban ismeretes tény az, hogy az árlejtések alkalmával néha olyan ajánlatok érkeznek, a hol laikus is meggyőződhetik arról, hogy az illető rosszul számolt. Igen gyakran kénytelen a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium épen ez okból a legolcsóbb ajánlattevőt elutasítani. A ládák átvétele és az ebből származó kár sohasem egyforma s leggyakrabban előre ki sem számítható, eltekintve attól, hogy az ujoncz nem is gondolt arra, hogy ezen ládák micsoda nagy helyet absorbeálnak, miután várni kell arra, hogy legalább némi csekély összeget ajánljanak értük. Az új nagyárusok eme hamis számításának eredménye aztán, hogy vagy feladja a nagyárudát, vagy pedig az eladási jutalék felemeléseért kell folyamodnia, a harmadik eset és ez a legszomorubb a kincstárra nézve, hogy üzletét kénytelen elhanyagolni és nem fizetheti ugy, a mint az az egyedáruság érdekében lenne.

Ha a nagyárusok ama részét vesszük és ez a nagyobb a melyik tisztán ezzel foglalkozik, igen nagy veszteséget könyvel évenként a ládák terhére, de a másik rész, kiknek üzlete más üzlettel van összekötve, folyton panaszkodik, hogy azon kár, melyet a ládák átvétele okoz elveszi még a lehetőségét is annak hogy némi nyeresége legyen ezen üzletágából.

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy ez a láda mizéria körülbelül 20 év óta tart, ama conclusióra jutunk, hogy az eladási jutalék alig egy negyed része marad meg, miután a láda vesztesség $\frac{3}{10}$ -ét és a többi kiadások $\frac{6}{10}$ -ét teszik ki az eladási jutaléknak.

Tekintettel mindeme körülményekre, valamint arra, hogy a ládák átvétele a nagyárusok nagy anyagi sérelme, mely létüket fenyegeti, a magyar dohánynagyárusok országos szövetsége a következő legalázatosabb kérést terjeszti nagyméltóságod elé:

1 Nagyméltóságod rendelné el, miszerint a csomagolásra szánt ezen ládák ingyen adassanak a nagyárusoknak.

2. Ha pedig az ingyen való átadás legyőzhetetlen akadályokba ütköznék, akkor a ma meghatározott árak lényegesen reducáltassanak.

3. A ládák árának redukálásánál vegyék tekintetbe a) azok teljes érték nélkülségét a nagyárusok jó része számára

b) valamint a nagyárusok másik része számára is csak egyszerűen használható, tehát ezek részére is igen csekély értékű.

c) A ládákkal való kereskedés sok időt és munkadíjat szükségel miáltal az a csekély összeg is, melyet a ládákért kapnak, felemészítődik.

A mennyiben ezen számunkra nagyfontosságú ügy elintézését Nagyméltóságod kezébe tesszük le.

Maradunk Kegyelmes Urunk alázatos szolgálói

a Magyar Dohánynagyárusok Országos Szövetsége.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS.)

INHALT: Gemeinsame Arbeit. Die neuen «Sultan» Zigaretten.

Gemeinsame Arbeit.

Wer braucht es erst ausdrücklich zu sagen, dass nur in der gemeinsamen Arbeit, in dem Zusammengeben aller Kräfte die sichere Gewähr liegt, vorgesteckte Ziele zu erreichen. Von jeher war es so und ewig wird es auch so sein, dass die Stärke Siegerin bleibt, in jedem Kampfe, um die eigene Existenz.

Gilt es auf dem Gebiete des Verschleisswesens auch nur dieses Ziel zu erringen und ist auch jeder Verschleisser durchdrungen von der Thatsache, dass seine Arbeit nicht nach ihrem wahren Werthe bezahlt wird, so sehen wir anderseits bei dieser Berufs-klasse die merkwürdige Erscheinung zu Tage treten, dass in dem Kampfe um die Existenz, die winzige Schaar der Grossen nicht mitthut, trotzdem auch ihnen die Bohnen in den Topf gezählt werden; Wir sehen 56000 Verschleisser sehnsüchtig die Hand nach einem zu erwerbenden Groschen auslangen, während die „Grossen“ denen der Brotkorb gleichwohl ziemlich hoch hängt, genug gethan zu haben vermeint, wenn sie ihre schlechte Lage besprechen.

Denn eigentlich kann man ja bloss von Verschleissverhältnisse reden, die sehr im Argen liegen, ob sie jetzt das Gross- oder Kleintrafikwesen betreffen.

Die Verschleissverhältnisse sind es, die nicht geregelt sind und in Folge dessen all das Unheil verschulden, welches drum und dran hängt. Verdienst ist Verdienst und Gewinnst ist Gewinnst, ob er jetzt in Form einer Provision vereinnahmt wird, ob er Profit oder Gage heisst. Das Alles bleibt sich gleich und die Hauptsache ist immer die, dass ein Gewinnst vorhanden ist. Der Kleinverschleisser dem man von seinem Verdiensteinen grossen Theil unter dem Titel „Pachtzahlung“ wegnimmt, ist gradeso zu bedauern, wie der Grosstrafikant, dem man Provision zahlt und den grössten Theil durch die „Kisten“ wieder verlieren lässt, ein Verlust, den er an Stelle der Tabak-Regie zu erleiden hat.

Wie gesagt, eine Interessengemeinschaft besteht unter sämtlichen Verschleisser und Vortheile, welche den Grosstrafikanten ge-

währt werden, bilden unstreitig auch die Vortheile des Kleinverschleissers, wenn auch in indirekter Weise.

Die Perspective aber, welche eröffnet wird, wenn der gesammte Verschleiss des Landes, seine Rechte wahrt und seine Interessen verfehlt, lässt sich kaum schildern. Ein Zusammengehen all dieser Kräfte zur gemeinsamen Arbeit müsste die glücklichsten Resultate fördern.

Der Verband der Grosstrafikanten steht seit Kurzem fix und fertig da. Wir zweifeln nicht daran, dass er seine Aufgabe mit Ernst erfassen auch rüstig an die Arbeit gehen wird um seine Ziele zu fördern. Lässt es sich auch nicht leugnen, dass ein nahmhafter Theil der Grosstrafikanten des Landes dem Verbands noch immer fern steht und dass die Fernstehenden den Zweck des Verbandes noch immer nicht recht zu erfassen scheinen, erwarten wir gleichwohl und gerade darum von den leitenden Männern des Verbandes, dass sie weder Mühe noch Opfer scheuen werden, um zu zeigen, das man bisher Unrecht hatte, sie als eine Berufs-klasse nicht anzuerkennen. Mit verdoppelter Kraft, sowohl in materieller wie moralischer Beziehung, müssen sie vor Allem bestrebt sein, der Welt zu zeigen, dass sie ein ebenso guter und brauchbarer Factor des Handelsstandes im Lande bilden, wie welche Berufs-klasse immer.

Wir wollen nicht indiscret sein und hier nicht Beispiele dafür anführen, dass die Grosstrafikanten des Landes eine grundfalsche Meinung über die Wichtigkeit ihres Berufes bisher jedem Minister beigebracht haben. In unseren Tagen, wo jeder freie Mann sich seiner Haut wehrt und sei er Herr oder Knecht seine Interessen bis aufs äusserste zu vertheidigen versteht, kann man allerdings keine hohe Meinung von einer Berufs-klasse haben, die bisher selbst gegen das bitterste Unrecht das ihnen wiederfahren, nicht protestirt haben. Und so konnten natürlich die Dinge nicht anders kommen als sie kamen und wenn bisher die geringste Bauerndeputation von den Ministern mit Respekt empfangen werden, hielt man es für garnicht nöthig, einer Berufs-klasse welche für den Staat arbeitet, in glei-

cher Weise zu begegnen. Das war früher, das heisst es gilt auch ein wenig für jetzt. Und wenn es im Lande Kaufleute gibt, die als nützliche Staatsbürger und Steuerträger sich für nicht berechtigt halten, ihre Wünsche und Beschwerden dort anzubringen, wohin sie gehören, so ist das sehr traurig und es wird so manches verständlich, was man bisher nicht begreifen konnte.

Alle, diese Erwägungen haben eine grosse Anzahl Grossverschleisser dazu bestimmt den Verband zu gründen. Heute liegt es klar zu Tage, dass jeder unsere Meinung vollständig theilt, der dem Verbands begetreten ist und dass man endlich gewillt ist demgemäss auch zu handeln.

Es wird sich zeigen, ob der Wille allein hiezu genügt. Es wird sich zeigen, ob die noch heute dem Verbands Fernstehenden auf Kosten ihrer Collegen sich aus einer Lage befreien wollen, die unhaltbar geworden ist. Der Beruf der Grossverschleisser hat jetzt seine Feuerprobe zu bestehen. Werden alle Grossverschleisser Mitglieder des Verbandes sein, wird keiner von ihnen materielle und Zeitopfer scheuen, werden sie alle zusammenhalten und männlich für ihre Interessen eintreten, dann ist der Beweis erbracht, dass man es mit einer Berufsclassen zu thun hat, die keiner Anderen nachsteht. Ist diess aber nicht der Fall, vermögen die Grossverschleisser in ihre Reihen keinen Corpgeist zu pflanzen, dann erübrigt ihnen nur, wie wir Eingang erwähnt haben, in Gemeinschaft mit sämmtlichen Tabakverschleissern des Landes, solcher Art, ihre Interessen zu verfechten.

Und wir würden es auch nicht als ein Unglück betrachten, wenn lediglich nur von Verschleissern die Rede wäre und nicht separat von Gross- und Kleinverschleissern. Das über das ganze Land gebreitete Verschleissernetz würde gewiss zu jeder Stunde bereit sein, gleich anderen Beschäftigungsarten, all seine Wünsche in gesetzlicher Form zum Ausdruck zu bringen und diese Wünsche auch durchsetzen. Handelt es sich doch um eine Dienstleistung, die dem Staat directen Nutzen sichert, während jede andere Beschäftigungsart für den Staat nur insofern vom Nutzen ist, als dass die directe Steuerabstattung sich durch sie hebt.

Uns selber wurden diese Ansichten aus zahlreichen Kreisen unter den hauptstädtischen und Provinz Kleinverschleissern unterbreitet. Man ist allgemein der Ansicht, dass hiedurch Grosses und Bedeutendes geschaffen werden könnte. Dabei darf nicht daran vergessen werden, dass im Falle ein Verband sämmtlicher

Verschleisser des Landes existiren sollte ohnehin jeder Grossverschleisser zu ihm zählen müsste, da ein jeder von ihnen auch gleichzeitig Kleinverschleisser ist. Wir geben alle diese Meinungen und Ansichten, die sich auch ziemlich mit den unseren decken, ohne irgend welche Bemerkungen wieder. Selbstverständlich fällt es uns dabei nicht ein, an die Existenzberechtigung des Verbandes irgendwie zu zweifeln, im Gegentheil, wir rechnen zuversichtlich darauf, dass jedes Mitglied derselben noch Kräften dazu beitragen wird, den Verband zu fördern. Wir, die wir viele Jahre hindurch an das Zustandekommen des Verbandes mühselig gearbeitet, wir sind natürlich die Letzten, welche nicht wünschen, dass derselbe sich stärke, blühe und gedeihe.

Wenn sich aber, durch welche Umstände immer hervorgerufene Erscheinungen zeigen sollten, welche die Arbeit der Mitglieder des Verbandes illusorisch zu machen geeignet wären, dann wäre der Umstand erwiesen, dass die Zusammenziehung sämmtlicher Kräfte, welche den Tabakverschleiss ausüben, nothwendig ist, um für den Einzelnen, wie für die Gesamtheit ersprisslich zu wirken.

Die neuen „Sultan“ Zigaretten.

Unsere heutige Nummer, veröffentlicht die Verordnung bezüglich der, in den Verkehr getretenen neuen «Sultan» Zigaretten. Man muss es unserer Tabak Regie hoch anrechnen, dass sie das Bestreben zeigt, dem Publikum in jeder Beziehung entgegenzukommen, das beweisen auch die in zierlichen Schachteln mit dem Inhalte von 5 Stück, zur Ausgabe gelangten Sultan Zigaretten.

Von der Zigarette selbst wollen wir nicht sprechen, zumal nur die technische Ausstattung, die Feinheit der Hülse und die Art der Verpackung eine Änderung erfahren hat; gleichwohl sind diese Änderungen aber solch wesentlicher Natur, das dem Consum dieser Zigaretten das günstigste Prognostikon gestellt werden kann.

Die kön. ung. Tabak Regie erfasst ihre Aufgabe in dankenswerther, dem Bedürfniss der Zeit Rechnung tragender Weise. «Higiény» ist heute das Lösungswort und mit Recht, nachdem uns bereits die Bacillen Lehre zur Erhaltung der Gesundheit genug deutliche Winke an die Hand gegeben hat, die Gesundheit zu erhalten. Und so ist denn auch die Verpackung der Zigaretten zu 5 Stück in einzelne Cartons als eine hygienische Maasregel zu betrachten, welche gewiss ihre wohlthätigen Folgen ausüben wird.

Bei uns, sowie in Österreich hat sich nämlich die Unart eingenistet, dass die Käufer bevor sie die

Zigaretten kaufen, dieselben durch ihre Hände gleiten lassen, den grössere Theil davon wieder in den Schachteln zurücklegen, wodurch die Zigarren oder Zigaretten häufig in sehr vielen Händen sich befanden, ehe sie der Raucher zum Munde führt. Nirgend in der Welt ist dieser unapetittliche Vorgang so rücksichtslos und allgemein geworden, wie in Österreich-Ungarn. Dem Übel ist auch durch Verordnungen nicht beizukommen, zumal die Verschleisser es nicht riskiren ihren Kunden derlei zu untersagen, aber die Raucher sich diess auch nicht gefallen lassen dürften.

Der Versuch die Zigaretten zu 5 Stück zu ver-

packen, soll eben diesem Übelstande abhelfen und wenn diese Packungsart im Publikum Anklang findet, dann dürften bald andere Sorten nachkommen. Für den Verschleisser, welcher nebstdem, dass er auf einmal 5 Stück Zigaretten verkaufen kann, statt 2-3 Stück die zumeist genommen werden, bietet es auch einen Vortheil, dass die Zigaretten nicht mehr so vielfach angegriffen werden, wodurch der Tabak aus den Hülsen entfiel. Ferner erspart er auch die Zigaretten zu verpacken. Es wäre wünschenswerth, wenn uns die p. t. Verschleisser über die Aufnahme dieser Sorte im Publikum baldigst Bericht erstatten würden.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyministerium** ellenőrző közegei Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XV. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Tizenötödik Sorsjáték **110 000** sorsjegy **55.000** nyeremény.

Az I. osztály huzása **1904. november hó 24. és 25-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történik a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utcza felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1904. évi október hó 30-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

TOLNAY.

HÁZAY.

==== Feltűnő újdonság. ====

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a
dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szihat

legjobb valódi francia
szivarkapapir és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utcza 29. szám.

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyújtó:

Honvédszobor gyújtó
Millenium
Népgyufa
Buzbrothers (svédgyufa
karddal)

Krokodil gyufa
Eiffel torony gyufa
Telegráf

Szalony gyújtó:

Millenium gyújtó
Népgyufa
Germán gyufa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitűnő minőségüknél fogva, több világkiállításon nyertek díjakat, legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA

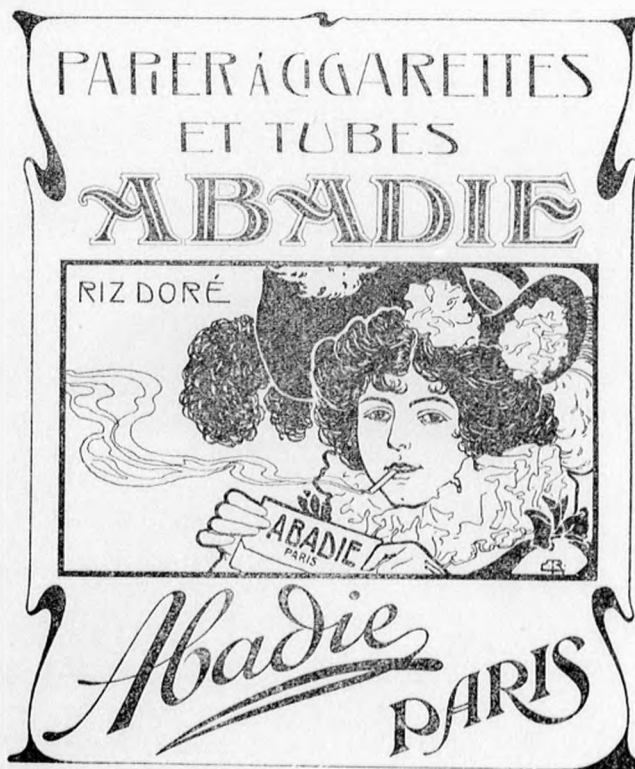
V., Hold-utca 9.

LOTTER ÁGOST

VI., Kemnitzer-utca 10.

A világ
legismertebb
és legrégebb
gyártmánya!

Minden kis- és nagy-
tözsében, valamint
nagykereskedésekben
kapható.

Ältestes
renomirtes
Fabrikat der
Welt!

Zu haben in allen
Klein- und Gross-
trafiken und Gross-
handlungen.